

رئیس سازمان فضایی ایران:

امسال ۳ ماهواره در مدار قرار می گیرند

رئیس سازمان فضایی ایران مهم‌ترین اولویت‌های این سازمان در دولت دوازدهم را صنعتی و کاربردی کردن فناوری فضایی دانست و گفت: امسال سه ماهواره ناهید ۱، ظفر و پارس ۱ در مدار قرار گیرند و فراخوان مناقصه ساخت و پرتاب ماهواره اعلام شد.

به گزارش گروه علم و فناوری ایسکانیوز، مرتضی براری به مناسب هفته دولت، درباره اقدامات و برنامه‌های سازمان فضایی در دولت دوازدهم با تأکید بر اینکه در دولت دوازدهم سازمان فضایی سه محور اصلی را به‌عنوان اولویت خود تعریف کرده بود، گفت: محور نخست توسعه زیرساخت‌های فناوری‌های فضایی در بالادست صنعت فضایی، محور دوم توسعه کاربردهای فناوری فضایی در بخش پایین دست و محور سوم حفظ منافع جمهوری اسلامی در حوزه فضایی در مجامع بین‌المللی بوده است.

وی افزود: برای فعال کردن محورهای اول و دوم، تلاش داریم از ظرفیت‌های بخش خصوصی چه در توسعه بخش بالادست صنعت فضایی و چه در توسعه کاربردهای فناوری فضایی در بخش پایین دست این صنعت استفاده کنیم.

دغدغه سازمان فضایی تبدیل فناوری فضایی به صنعت است

رئیس سازمان فضایی با تأکید بر اینکه هر صنعت رو به رشد نیازمند وجود بازار است، گفت: مهم‌ترین دغدغه ما در حوزه توسعه فناوری فضایی، تثبیت فناوری فضایی و تبدیل آن به صنعت است. در همین راستا تلاش داریم که بستر لازم برای ورود بخش خصوصی هم در بالادست و هم در پایین دست صنعت فضایی فراهم شود تا این صنعت را تبدیل به یک صنعت کاربردی کنیم.

وی افزود: حوزه فضایی که در سند نقشه جامعه علمی کشور بالاترین جایگاه را دارد از نیروی انسانی زبده‌ای برخوردار است که با فراهم کردن بسترهای لازم علاوه بر ایجاد اشتغال و کارآفرینی برای این نیروها، جامعه می‌تواند از ثمره فناوری فضایی بهره‌مند شود.

فراخوان مناقصه ساخت و پرتاب ماهواره

براری در ادامه بایان اینکه رویکرد سازمان فضایی، صنعتی سازی فناوری فضایی است، گفت: برای اینکه فناوری‌های فضایی صنعتی سازی شود، تلاشمان این است که از ظرفیت بخش خصوصی در کل زنجیره صنعت فضایی استفاده کنیم. به همین خاطر برای شناسایی پیمانکار جهت طراحی، ساخت و تحویل در مدار ماهواره‌های سنجش از دور اپتیکی و راداری، فراخوان مناقصه اعلام کرده‌ایم.

وی افزود: تاکنون اکثر ماهواره‌های ما در مراکز تحقیقاتی و مراکز دانشگاهی و پژوهشگاه‌ها طراحی و ساخته می‌شد اما بر اساس رویکرد جدید، برنامه داریم که دانشگاه‌ها در توسعه فناوری فضایی ادامه فعالیت داشته باشند و ساخت ماهواره را به بخش خصوصی واگذار کنیم.

رئیس سازمان فضایی ادامه داد: بر این اساس امیدواریم در راستای صنعتی سازی فناوری فضایی، فناوری‌هایی که در یک دهه گذشته در

دانشگاه‌ها به آن دست پیدا کرده‌ایم با تعامل دانشگاه و شرکت‌های خصوصی بزرگ، تثبیت شود و در آینده نزدیک شاهد قرارگیری ماهواره‌های عملیاتی در مدار و بالطبع توسعه زیرساخت‌های بومی فضایی باشیم.

صنعت فضایی پیشران توسعه

براری با تأکید بر اینکه در بخش پایین‌دست نیز هدف سازمان فضایی کاربردی کردن صنعت فضایی است گفت: برای توسعه فضایی ما نیاز داریم که جامعه از ظرفیت و فواید این فناوری آگاه شود. به همین دلیل در دولت دوازدهم کاربردی کردن فناوری فضایی در اولویت قرار گرفت و تلاش داشتیم که این فناوری برای جامعه ترویج شود و این ترویج منجر به توسعه بازار فضایی شود.

وی افزود: امروزه صنعت فضایی به یکی از پیشران‌های توسعه و ابزارهای رفاه اجتماعی تبدیل شده است. اقتصاد فضا رشد ۶ و نیم برابری متوسط اقتصاد جهان را دارد. این رشد هم ناشی از رشد کاربردهای صنعت فضایی است. زمانی صنعت فضای تنها مظهر اقتدار یک کشور بود اما در یک دهه گذشته این صنعت علاوه بر اقتدار به یک حوزه اقتصادی بسیار جذاب تبدیل شده است. به طوری که امروزه در جهان ۷۶ درصد اقتصاد این صنعت توسط بخش خصوصی مدیریت می‌شود. این مسئله بیانگر آن است که صنعت فضایی در جوامع کاربردی شده است و در رفاه اجتماعی و توسعه نقش به سزایی پیدا کرده است.

رئیس سازمان فضایی ادامه داد: امروزه صنعت فضایی در خدمات شهری، کشاورزی، هواشناسی، مدیریت بلایای طبیعی، محیط‌زیست و... نقش آفرینی می‌کند. به همین دلیل ما نیز هم‌راستا با کشورهای پیشرو در صنعت فضایی در این مسیر گام برداشته‌ایم و توانسته‌ایم فناوری‌های فضایی را در حوزه عمومی کاربردی کنیم.

براری تصریح کرد: پیش از این بخش فضایی کاملاً در اختیار دولت بود. امروزه کشورها بسترهای لازم را برای ورود و سرمایه‌گذاری بخش خصوصی فراهم می‌کنند. در همین راستا یکی از اولویت‌های ما در دولت دوازدهم بسترسازی برای ورود سرمایه‌گذاران بخش خصوصی به این حوزه بوده و بر همین اساس، پروانه فعالیت اپراتورهای ماهواره‌ای را تصویب کردیم که تاکنون چندین شرکت بزرگ، درخواست دریافت این پروانه را ارائه کرده‌اند. همچنین پروانه فعالیت اپراتور ماهواره‌های سنجشی نیز تکمیل شده است که در حال طی فرآیند تصویب است.

وی ادامه داد: اساساً یکی از اتفاقات مهمی که در دولت دوازدهم در صنعت فضایی کشور رخ داد ورود استارت‌آپ‌ها و افراد خلاق و کارآفرین به این حوزه بود. به طوری که در بالادست صنعت فضایی اجازه سرمایه‌گذاری و ورود بخش خصوصی داده شده و در پایین‌دست این صنعت هم با آزادسازی داده‌های ماهواره‌ای امکان فعال شدن استارت‌آپ‌ها در این حوزه فراهم شده است.

بخش پایین‌دست صنعت فضایی با آزادسازی داده‌ها

رئیس سازمان فضایی تأکید کرد: در مرکز ماهدشت سازمان فضایی بیش از ۴۰ سال، داده‌های ماهواره‌ای دریافت و ذخیره‌سازی شده است. برای توسعه کاربردهای فناوری فضایی، این داده‌ها می‌تواند نقش قابل توجهی ایفا کنند. این اتفاق در دولت دوازدهم افتاد و با آزادسازی داده‌ها، بخش پایین‌دست صنعت فضایی رونق ویژه‌ای پیدا کرده است. امروز شعار سازمان فضایی، داده‌ها از ما خدمات از استارت‌آپ‌ها است.

وی تصریح کرد: بر پایه همین رویکرد نیز تعداد زیادی از استارت‌آپ‌ها در حوزه فضایی در حال شکل‌گیری و ارائه خدمات به بخش‌های مختلف هستند و امیدواریم همان‌طور که در صنعت فضایی دارای اقتدار علمی هستیم و توانسته‌ایم رتبه ۱۱ را در جهان کسب کنیم، بتوانیم این اقتدار علمی را تبدیل به اقتدار اقتصادی در حوزه فضایی کنیم.

برای ادامه داد: در محور سوم اولویت‌های سازمان فضایی یعنی حفظ منافع جمهوری اسلامی در صنعت فضایی در مجامع بین‌المللی هم تلاش کردیم در دولت دوازدهم در مجامع بین‌المللی حضور مؤثر داشته باشیم و در همین راستا سال گذشته در سازمان ملل به‌عنوان هماهنگ‌کننده گروه ۷۷ انتخاب شدیم و سعی کردیم با افزایش تعاملات و همکاری با کشورهای عضو کمیته استفاده صلح‌آمیز از فضای ماورای جو، موارد مدنظر ایران در سند ده‌ساله پایداری بلندمدت فعالیت‌های فضایی لحاظ شد.

رئیس سازمان فضایی در ادامه با اشاره به پرتاب دو ماهواره در سال گذشته و تأکید بر اینکه در مدار قرار نگرفتن آن‌ها را شکست نمی‌دانیم گفت: ما در حوزه فضایی متکی به توان بومی و دانش متخصصان داخلی هستیم؛ بنابراین در این مسیر هر نوع فرایندی که با آن مواجه می‌شویم یک موفقیت محسوب می‌شود. چراکه با هر تجربه به توان و دانش جدیدی دست پیدا کرده‌ایم.

وی افزود: ما پیش از این موفق شده بودیم ماهواره نوید را در مدار ۲۵۰ کیلومتر سطح زمین قرار دهیم که سال گذشته با پرتاب ماهواره پیام تلاش داشتیم آن را به مدار ۵۰۰ کیلومتر تزریق کنیم که خوشبختانه ماهواره و ماهواره‌بر به مدار ۵۰۰ کیلومتری هم رسید، اما برای در مدار قرار گرفتن در بعضی پارامترها از جمله گرمای بیش از اندازه نتوانست در این مدار قرار گیرد؛ اما همان پرتاب برای ما به یک تجربه فوق‌العاده تبدیل شد.

شناسایی مشکلات بخش برای پرتاب ماهواره

برای ادامه داد: بعد از دو پرتاب سال گذشته، سریعاً یک کمیته کاری بین تیم ساخت ماهواره و ماهواره‌بر، تشکیل و مشکلات بخش شناسایی و رفع شد و ساخت سه ماهواره جدید شتاب گرفت و تصمیم گرفته شد که امسال ماهواره مخابراتی ناهید ۱، ماهواره‌های سنجش از دور ظفر و پارس ۱ فرایند تکمیل و در مدار قرار گرفتن را طی کنند.

رئیس سازمان فضایی درباره ویژگی‌های ماهواره ناهید ۱ که برای تزریق به مدار در حال طی فرایند پرتاب است، گفت: این ماهواره جزو گروه ماهواره‌های مخابراتی است. ماهواره‌هایی که تاکنون پرتاب کردیم ماهواره‌های سنجش از دور بوده‌اند و ناهید ۱ نخستین ماهواره ما در گروه مخابراتی محسوب می‌شود که به فضا پرتاب خواهد شد.

آزمایش فناوری‌های جدید با پرتاب ناهید ۱

وی با بیان اینکه ماهواره ناهید ۱ در مدار ۲۵۰ کیلومتری قرار می‌گیرد و طول عمر ماندگاری‌اش دو و نیم ماه است، افزود: ما تصمیم داریم یکسری از فناوری‌های ماهواره‌های مخابراتی را در این ماهواره آزمایش کنیم. فناوری پنل خورشیدی باز شونده، ارتباطات بین ماهواره‌ای و کنترل سه محوره جزو فناوری‌هایی هستند که با در مدار قرار گرفتن این ماهواره، مورد آزمایش قرار خواهند گرفت.

برای ادامه داد: تمام ماهواره‌هایی که تاکنون پرتاب شده‌اند، دارای پنل‌های خورشیدی متصل به خود ماهواره بوده‌اند، در صورتی که در ماهواره‌های مخابراتی برای آنکه مدت‌زمان بیشتری در مدار قرار گیرند نیاز به سلول‌های خورشیدی باز شونده است. این نوع پنل با پرتاب

ماهواره ناهید ۱ آزمایش خواهد شد و می‌تواند تجربه خوبی در ساخت ماهواره‌های جدید با طول عمر ماندگاری بیشتر در مدار در اختیار ما قرار دهد.

رئیس سازمان فضایی در ادامه با تأکید بر اینکه در نقشه راه سازمان فضایی هدف تعیین شده این است که در سال ۱۴۰۴ به ماهواره‌های سنجش‌ازدور با قدرت تفکیک تصاویر یک متر دست پیدا کنیم گفت: در همین راستا، ماهواره سنجی ظفر با قدرت تفکیک تصاویر ۲۲.۵ متر و پارس ۱ با قدرت تفکیک ۱۵ متر، مراحل نهایی تکمیل را طی می‌کنند و تلاش داریم با پژوهش‌هایی که انجام می‌شود تا سال ۱۴۰۴ موفق به ساخت ماهواره سنجی با قدرت تفکیک تصاویر یک متر برسیم.

در صنعت فضایی رشد قابل توجه کرده‌ایم

وی افزود: ما در شرایطی امروز به این نقطه رسیده‌ایم که سال ۱۳۸۵ قرارداد ساخت سه ماهواره با سه دانشگاه صنعتی شریف، امیرکبیر و علم و صنعت برای ساخت ماهواره‌های سنجش از دور با قدرت تفکیک تصاویر ۱۰۰۰ متر منعقد کرده بودیم. با تلاش متخصصان داخلی ماهواره پیام که سال گذشته پرتاب شد دارای قدرت تفکیک ۴۰ متر بود یعنی ۲۵ برابر پیشرفت و این از رشد ما در صنعت فضایی حکایت دارد.

براری در ادامه در خصوص وضعیت ماهواره‌برها و اینکه آیا می‌توان به موفقیت ماهواره‌برها برای در مدار قرار دادن ماهواره‌های ناهید ۱، ظفر و پارس ۱ امیدوار بود، گفت: در چند ماه گذشته به صورت شبانه‌روزی جلسات متعددی برگزار شده تا امسال این سه ماهواره با کمترین خطا کامل و فرایند تزریق در مدار را طی کنند. من خیلی امیدوارم چون تمام مشکلات در بخش ماهواره‌بر طی جلسات مختلف شناسایی و رفع شده و امیدواریم امسال شاهد موفقیت و در مدار قرار گرفتن این سه ماهواره باشیم.

انتهای پیام/